

[P^{er} Hækkerup.]

jeg, at vejen frem til at løse sikkerhedsproblemerne i Europa og dermed overvinde den nuværende situation, der bygger på en balance imellem Warszawapagten og NATO, går igennem en lang række konferencer og forhandlinger. Men hvis man starter denne lange række konferencer og forhandlinger med at tage fat på det mest brændende og vanskelige spørgsmål, så kommer der ingen lang række forhandlinger, så standser det hele med denne første konference, og så kastes vi år tilbage i udviklingen.

Derfor forstår jeg det ikke helt, når ministeren taler; jeg var lige ved at sige lidt nedsættende om Warszawapagtlandenes forslag til dagsorden og alligevel ender med at sige det, der skal til, er en eller anden konference om samarbejde, for det kunne den konference, som Finland har foreslået, blive det første skridt til. Der er for mig at se noget i bedste fald uigennemtænkt, noget ulogisk, i den næsten afvisende holdning til Warszawapagtlandenes forslag til dagsorden og så den konklusion, ministeren til sidst nåede, idet ministeren i virkeligheden sluttede med kun at tage det ene punkt med, nemlig det udvidede samarbejde. Jeg er enig i, at der skal et udvidet samarbejde til. Jeg er enig i, at vi skal have en konference, der drøfter udvidet samarbejde. Men hvorfor må denne konference ikke samtidig munde ud i en beslutning om, at alle de deltagende lande, også de, der ikke er medlemmer af FN — det gælder jo om også at få dem med — giver afkald på magtanvendelse i deres politik? Jeg kan kun se det som en fordel. Selv om man kan være fristet til at sige, at alt, hvad der kommer fra Sovjetunionen, bare er et taktisk spil, ville det for at fremme forhandlingerne, for at fremme det gode klima, måske være kløgt, hvis den vestlige verden reagerede positivt over for et sådant forslag, når man som udenrigsministeren alligevel kommer til den konklusion, at længere kan vi ikke komme i øjeblikket.

Jeg bemærkede også udenrigsministerens betragtninger vedrørende det politiske samarbejde i Vesteuropa. Jeg forstår, at dette er ikke nået så langt frem, så det er kommet på politisk plan endnu, men der gøres altså forberedelser ved eksperter in-

den for fællesmarkedet. Det interessante er, at disse eksperter tilsyneladende handler efter et mandat — det må de jo gøre — og, som jeg forstod på ministerens redegørelse, ikke drøfter skabelsen af overnationale organer, der skal kunne handle politisk på medlemslandenes vegne, men alene sigter på at opbygge et forhandlingsapparat, der skal koordinere landenes politik byggende på konsultation imellem landene.

Det er stort set det, vi tilstræber inden for NATO, og jeg synes, det ville være heldigt, om det blev resultatet af fællesmarkedslandenes overvejelser. Når jeg synes det er det ikke blot, fordi jeg tror, at det er mere realistisk, men også fordi det vil løse et væsentligt problem, som vedrører os i de nordiske lande. Jeg mener nemlig, at det ville være muligt også for neutrale lande at deltage i en sådan form for politisk samarbejde. Hvis man fortolkede fællesmarkeds-traktatens vagt formulerede formål vedrørende det politiske samarbejde derhen, at det skulle praktiseres, så der ikke skabtes overnationale organer, ville der ikke heri ligge nogen hindring for, at Sverige kunne tilslutte sig fællesmarkedet. Det er helt oplagt, at det for den fremtidige europæiske udvikling er vigtigt, at Sverige kommer med, og for de nordiske lande vil det være af meget, meget stor betydning, at der kan blive tale om en samlet nordisk tilslutning til fællesmarkedet. Hvis man altså indtager den realistiske holdning fra fællesmarkedslandenes side med hensyn til det politiske, skulle der herigennem være skabt bedre forudsætninger for, at vi på de andre områder kan nå til en positiv løsning.

Så må jeg sige, at det undrede mig, at udenrigsministeren ikke havde det eneste ord om Grækenland. Jeg ved ikke, om ministeren betragter den sag som passé ligesom Nigeria-Biafrasagen. I så fald burde ministeren dog i hvert fald have ledsaget dette med nogle venlige ord til det lidende græske folk og erklæret Danmarks villighed til at hjælpe. Der er ikke ét ord om Grækenland. Betyder det, at regeringen betragter spørgsmålet som afgjort? Vi har hele tiden været af den opfattelse, at kravet om en ændring i den græske situation skulle ikke blot føres frem i Europarådet, sådan som sket er og med det resultat, som vi kender, men det skulle også føres frem igennem NATO. Vi